

Pārskats

Aicinām iepazīties ar dabas novērojumu portāla Dabasdati.lv darbības pārskatu.

Lasiet:

- marta–maiņa mēneša foto,
- interesantākie novērojumi martā–maijā,
- konkurss “Balso par jūnija foto”,
- kopsavilkums par ziņojumiem un lietotāju aktivitāti.

Dabasdati.lv mēneša foto

Vērtē dabas fotogrāfs Uģis Piterāns

Pa kreisi:

marta foto – rudā lapsa.

Foto: Andris Poišs,
08.03., Engures nov.

Apakšā pa kreisi:

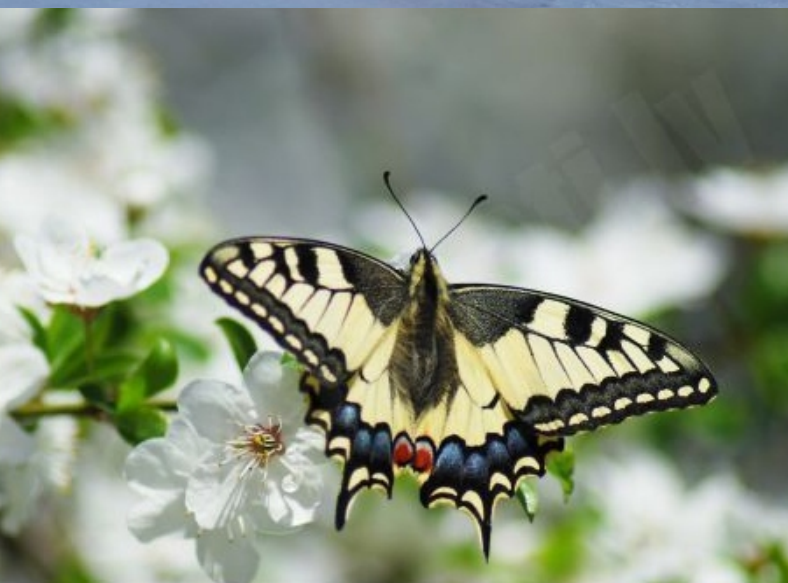
maiņa foto – čemurziežu dižtauriņš.

Foto: Aina Karavaičuka,
11.05., Madonas nov.

Apakšā pa labi:

aprīļa foto – lielgalvis.

Foto: Jānis Jansons,
17.04., Vecumnieku nov.

Interesantākie novērojumi

Ķērpji
Caurumotā menegācija, 13.03., Priekulju nov. Reta ķērpju suga, sastopama dabiskos, vecos, mitros un ēnainos mežos – slapjos egļu mežos vai melnalkšņu staignajos. Pirmo reizi konstatēta Gaujas nacionālā parka teritorijā. Ziņoja/foto: Andris Klepers.

Tauriņi
Augļkoku raibenis, 09.03., Amatas nov.
 Pirmais šā gada pavasarī noziņotais tauriņš. Līdzīgi kā citas pavasarī redzamās tauriņu sugas, pārziemo kā pieaudzis īpatnis. Ziņoja/foto: Ainārs Valdovskis.

Vaboles
Mānsmecernieks, 13.03., Siguldas nov.
 Mānsmecernieki ir visai reti novērojami. Šīs mazās vabolītes ir plēsēji, kas dzīvo uz kokiem, zem mizas utml., kur medī citus kukaiņus, piemēram, mizgraužus. Ziņoja/foto: Sintija Elferte.

Putni
Melngalvas zoss, 20.03., Engures nov.
 Agrākais pavasara novērojums Latvijā. Viens putns kopā ar Sāmsalas pīlēm pamanīts Starpiņupītes grīvā. Melngalvas zoss mūsu valstī sastopama galvenokārt jūras piekrastē ceļošanas laikā pavasarī un rudenī. Ziņoja/foto: Sintija Elferte.

Putni
Svītrainā pūce, 14.03., Viļakas nov.
 Reta ieceļotāja un ziemotāja mūsu valstī. Kopš 1990. gada pirmo reizi šī suga Latvijā novērota pavasarī. Novērotājs: Kārlis Millers (pēc Latvijasputni.lv). Foto: Mdf/Wikimedia Commons.

Zīdītāji
Akmens cauna, 25.03., Daugavpils nov. Samērā reti sastopama, Latvija atrodas netālu no tās izplatības areāla ZA robežas. No bieži sastopamās meža caunas atšķirama pēc pakakles krāsu plankuma. Akmens caunai tas ir balts un uz krūtīm sadalās divos zarus, kas stiepjas uz priekšējām. Meža caunai parasti tas ir dzeltens vai oranžs un uz krūtīm iestiepjas ķīļveidīgi starp priekšējām. Ziņoja/foto: Maigurs Bružiks.

Putni
Sarkankakla zoss, 28.03., Jelgavas nov.,
 ziņoja/foto: Edgars Lediņš.

Sestais novērojums Latvijā – pamanīta Svētes lejtece barā ar baltpieres zosīm. Sarkankakla zoss mūsu valstī ir reta ieceļotāja. Kā norāda Putni.lv, sagaidāms, ka novērojumu varētu kļūt vairāk, jo pēdējos gados sarkankakla zosis regulāri tiek redzētas apkārtējās valstīs, piemēram, Igaunijā un Polijā.

Interesantākie novērojumi

Vaboles

Zilā eļļas vabole

Aprīlī saņemti seši ziņojumi par šo tieši agrā pavasarī aktīvo vaboļu sugu. Suga ir salīdzinoši reta (citas eļļas vaboļu sugas gan sastopamas retāk) un iekļauta Latvijas Sarkanās grāmatas 2. kategorijā. Foto: Maigurs Bružiks.

Abinieki

Kokvarde, 15.04., Kuldīgas nov.

Latvijā retais un aizsargājamais abinieks šopavasār pirmo reizi pamanīts Īvandes pagastā. Šī suga sastopama Kurzemē, vislielākajā skaitā – Liepājas novada teritorijā. Ziņoja: Ilmārs Tīrmanis, foto: Dabasdati.lv.

Putni

Melngalvas ķauķis, 03.04., Madonas nov.

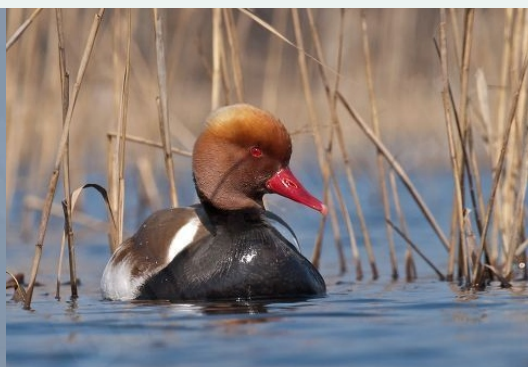
Agrākais šīs sugas novērojums mūsu valstī. Laikā, kad daļu Latvijas vēl klāj sniegs, ķauķis novērots pie putnu barotavas. Ziņoja/foto: Aina Karavaičuka.

Putni

Sarkanā klija

24.04. novērota Dundagas nov. (Uģis Piterāns) un 25.04. Durbes nov. (Selga Bērziņa). Sarkanā klija Latvijā ir reti sastopama. Interesanti, ka pērn, pēc ilga pārtraukuma, tika konstatēts šīs sugas ligzdošanas gadījums mūsu valstī. Foto: Selga Bērziņa.

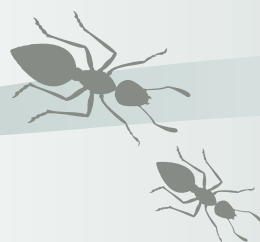
Putni

Lielgalvis. 07.04. novērots Kaņierī (Ruslans Matrozis), 12.04. Beibežu ūd. krātuvē (Mareks Kilups). Lielgalvis ir dienvidu suga, kas Latvijā sastopama reti – galvenokārt caurceļošanas laikā. Foto: Jānis Jansons.

Zidītāji

Bebri, 18.04., Rīga, Mangaļu pussala.

Bebri novērots liedagā. Zvēram nav raksturīga dzīve sālsūdenī, taču pavasara migrēšanas laikā, kad daudzi jaunie beбри pārvietojas, iespējami arī šādi novērojumi. Ziņoja/foto: Igors Deņisovs.

Kukaiņi

Spožā skudra, foto: Julita Kluša.

Aprīlī saņemti trīs ziņojumi par spožajām skudrām – šī suga iekļauta Latvijas īpaši aizsargājamo sugu sarakstā. Lai gan tā nav pārāk reta, tomēr uzmanību pelnījusi ar savu īpatnēju ekoloģiju. Spožās skudras apdzīvo tikai dobumainus kokus, tādēļ tās sastopamība ir cieši saistīta ar šādu koku esamību.

Interesantākie novērojumi

Augi Dzeltenā dzegužkurpīte, 28.05., Naukšēnu nov.

Šī orhideju suga Latvijā sastopama reti un uzskata, ka atradņu skaits samazinās. Aug nelielās grupās auglīgos mežos, mežmalās un meža pļavās. Ziņoja/foto: Inga Račinska.

Spāres Ziemeļu smaragdspāre, 28.05., Rojas nov.

Pirmais šīs sugas ziņojums Dabasdatos. Samērā reta suga. Apdzīvo augstos purvus, purvu malas un slapjākas ieplakas mežos. Ziņoja/foto: Uģis Piterāns.

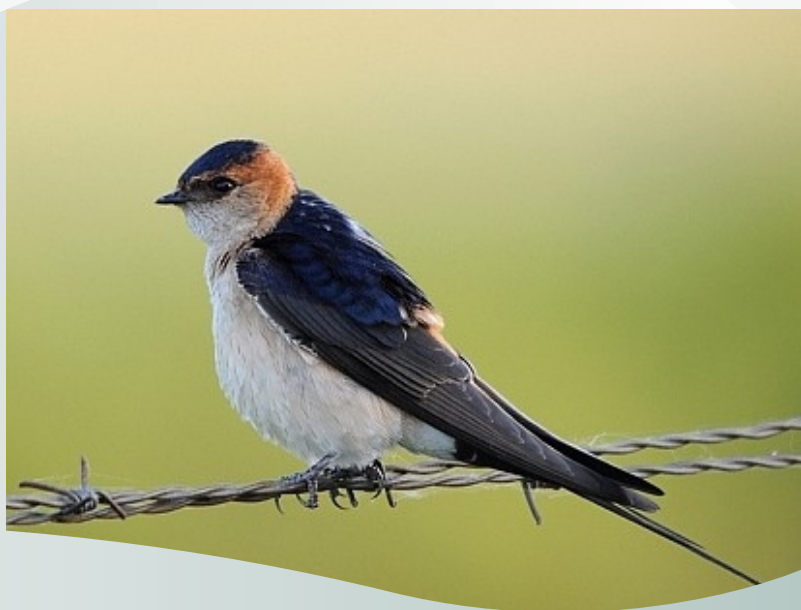

Vaboles Ģipseņu stublājgrauzis, 08.05., Ikšķiles nov.

Līdz šim Latvijā konstatēts tikai Daugavpils novadā. Šis novērojums Ikšķilē ir tālākais zināmais sastopamības punkts ziemeļu virzienā. Ziņoja/foto: Uģis Piterāns.

Putni Daurijas bezdelīga, 04.05., Bauskas nov., ziņoja: Edgars Laucis, foto: Isidro Vila Verde/flickr.com.

Jauna putnu suga Latvijā. Novērota barā kopā ar bezdelīgām un mājas čurkstēm virs Ozolaines dīķa. Daurijas bezdelīgas ligzdo Eiropas dienvidu daļā un Āzijā, kā arī tropiskajā Āfrikā, un bieži tiek novērotas klejojam ārpus sugas sastopamības areāla. Daurijas bezdelīga no Latvijā bieži sastopamās bezdelīgas atšķirama pēc vairākām pazīmēm – tai nav mūsu bezdelīgai raksturīgās sarkanās pazodes un melnā kakla gredzena, vēders un kakls ir iesarkani balti ar sīkiem tumšākiem raibumiem. Raksturīga pazīme ir arī sarkanīgs virsastes laukums – mūsu bezdelīgām visa mugurpuse ir melna ar metāliski zilu nokrāsu.

Putni Terekija, 31.05., Mērsraga nov., ziņoja/foto: Jānis Jansons.

Latvijā samērā reta ieceļotāja un ļoti reta ligzdotāja. Kā norāda Putni.lv, terekija pirmo reizi Latvijā konstatēta 1980. gada 12. maijā. Iespējams jau kopš tā laika 1–2 pāri ik gadus ligzdoja Rēzeknes rajonā zivju dīķos pie Lubānas ezera. Atsevišķos gados, iespējams, pat līdz pieciem pāriem. Reģistrēti arī 11 novērojumi citās Latvijās vietās. Mērsragā iepriekš redzēta 2005. gada jūlijā.

Balso par jūnija foto!

A

B

C

D

Šoreiz aicinām izvēlēties jūnija interesantāko foto, balsojot par savu favorītu. Savu izvēlēto variantu (A, B, C vai D) sūtiet uz e-pastu: dabasdati@ldf.lv līdz šā gada 8. augustam. Jūnija foto autors saņems balvu – jauno noteicēju "Iepazīsim jūras piekrasti". Noteicēju saņems arī kāds no balsotājiem, ko noteiksim ar izlozes palīdzību. Lai veicas!

